

IVINSKIOU LAURĪNOU – 200

2010 m. lapkrėtė 25–26 dėinuom Lie-
tuviu kalbuos instituta Terminuoluogėjės
cėntrė vīka muokslėnė konfėrencėjė
„Priešaušrė muokslas, kultūra ėr švėi-
tėms“, skėrta Ivinskė Laurīna gėmėma 200
metu jubilejau.

Laurynas Ivinskis. Pirmujų lietuviškų kalendo-
rių leidėjas, liaudies švietėjas, literatas. Gimė 1810
m. rugpjūčio 15 d. Šilalės apylinkėse, mirė 1881
m. liepos 29 d. Palaidotas Kuršėnuose. Nuo 1841
metų įvairiose Lietuvos mokyklose dirbo mokyto-
ju, 1845 metais prie Varnių knygyno įsteigė skai-
tyklą. 1864–1866 metais Kaune dirbo lietuviškų
raštų transkribavimo rusų rašmenimis (graždan-

ka) komisijoje. Jo leisti kalendoriai populiarino mokslo
žinias, teikė valstiečiams praktinių patarimų, populiari-
no grožinę literatūrą ir tautosaką. Jis taip pat rašė ei-
lėraščius, vertė, parengė lenkų-lietuvių ir rusų-lietuvių
kalbų žodynus, aprašinėjo Lietuvos augalus, kūrė lie-
tuviškų augalų vardyną, sudarinėjo herbariumus, paren-
gė grybų atlasą, parašė gamtos mokslo veikalą „Pri-
gimtumenė“ ir kita. 1960 metais Kuršėnuose L. Ivins-
kiui pastatytas paminklas (skulpt. Petras Aleksandra-
vičius).

KONFERENCIJOS PROGRAMA

Lapkričio 25 d. (ketvirtadienis)

- 8.30–8.50 Dalyvių registracija
- I POSĖDIS**
Konferencijų salė
Pirmininkai: dr. **ALBINA AUKSORIŪTĖ**, **ANTANAS IVINSKIS**
- 9.00–9.20 Įžangos žodis
doc. dr. **JOLANTA ZABARSKAITĖ** (Lietuvių kalbos instituto direktorė)
- 9.20–9.40 **DANUTĖ PETKEVIČIŪTĖ**
Pro laiko ūką: Laurynas Ivinskis
- 9.40–10.00 **ANTANAS IVINSKIS**
Lauryno Roko Ivinskio genealogijos ir asmenybės bruožai
- 10.00–10.20 **ILONA ČIUVŠAUSKAITĖ**
Laurynas Ivinskis: nuo lietuviškų kalendorių leidėjo
iki didaktinės prozos kūrėjo
- 10.20–10.40 **DŽIULJETA MASKULIŪNIENĖ**
Lauryno Ivinskio tekstų didaktika
- 10.40–11.00 *Kavos pertrauka*
- 11.00–11.20 **ONA KAŽUKAUSKAITĖ**
Laurynas Ivinskis – leksikografas ir leksikologas
- 11.20–11.40 **ALBINA AUKSORIŪTĖ**
Laurynas Ivinskis – lietuviškų mineralų ir augalų vardų kūrėjas
- 11.40–12.00 **TOMAS PETREIKIS**
Lauryno Ivinskio „Metskaitliai“ Žemaičiuose: kalendorių platinimas
- 12.00–12.20 **PALMIRA ZEMLEVIČIŪTĖ**
Vienažodžių ligų pavadinimų kilmė ir daryba Lauryno
Ivinskio kalendoriuose
- 12.20–14.00 *Pietų pertrauka*

II POSĖDIS

Konferencijų salė

Pirmininkai: doc. dr. (HP) **DANGUOLĖ MIKULIENIENĖ**,
dr. **JONAS KLIMAVIČIUS**

- 14.00–14.20 **ROBERTAS STUNŽINAS**
Lauryno Ivinskio kalendorių statybos terminai
- 14.20–14.40 **ZOFIJA BABICKIENĖ**
Dariniai Lauryno Ivinskio 1861 metų kalendoriuje
- 14.40–15.00 **JONAS KLIMAVIČIUS**
Niūkara – Lauryno Ivinskio naujadaras
- 15.00–15.20 **DANGUOLĖ MIKULIENIENĖ**
Tarmėtyrininkas Jonas Juška
- 15.20–15.40 *Kavos pertrauka*
- 15.40–16.00 **VILJA SAKALAUSKIENĖ**
Antano Juškos lietuvių–lenkų kalbų žodyno tarminė medžiaga
- 16.00–16.20 **VILMA ZUBAITIENĖ**
G. H. F. Nesselmanno žodyno (1851) neleksikografiniai šaltiniai
- 16.20–16.40 **BIRUTĖ TRIŠKAITĖ**
Rankraštiniai „Clavis Germanico–Lithvana“ sudarytojo įrašai
Danieliaus Kleino giesmynė „Naujos giesmju knygos“
- 16.40 Konferencijos darbo apibendrinimas. Diskusijos

Folkloro ansamblio „Visi“ koncertas, vaisės ir ekskursija
po Lietuvių kalbos instituto Lituanistikos židinį

Lapkričio 26 d. (penktadienis)

Išvyka į atmintinas L. Ivinskio vietas Žemaitijoje